

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacacione, Amissione, Et Extinctione Beneficiarvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

Paragraphvs II. De alteratione, & suppressione beneficiourm.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](#)

Catu: Rector consentire noluerit, possit Episcopus etiam invito, ubi adest justa causa, procedere ad divisionem. De Parochianorum consensu non requirendo facultas admittitur, quod tradit *ibid.* Castrop. Hoc bene subjungit Castrop. *n. 6.* ex Barbo, *ad dicitur loc. Trid. nu. 4.* posse tamen Rectorem, ut & Parochianos a decreto divisionis, & erectionis nova facta per Episcopum, etiam tanquam Sedis Apostolica delegatum, appellare, ita ut hæc appellatio necessariò interponenda sit apud Sedem Apostolicam, ubi Episcopus divisionem facit tanquam Sedis Apostolica delegatus. Si vero non Ordinarius processit, appellatio interponi possit coram Metropolitanis; habituram autem appellationem effectum non suspensivum, sed devolutivum, sit *ibid.* Castrop. Argumento *i. ad audiendum de Eccles. ad fid.*

Quæstio 960. An, & qualiter Episcopus facere possit divisionem?

Respondeo primò: Utique præcedente conditione servata, accedente etiam iniâ causa, Ecclesiæ sibi subjectarum divisionem facere potest Episcopus, ut colligatur satis ex Trid. *sess. 21. c. 4.* Castrop. *loc. cit. n. 3.*

2. Respondeo secundò: In Ecclesia tamen Collegiata anumerata, hoc est habente certum numerum & determinatum præbendarum sectionem Canonicanum, ad effectum augendi numerum Præbendariorum seu Canonicorum facere non potest Episcopus, dum numerus ille certus semel statutus ester auctoritate summi Pontificis; quia talis numerus sine auctoritate Papæ alterati, adeoque nec augeri dividendo, nec minui supprimendo præbendas potest. Lott. *cit. q. 28. n. 55. & 56.* citatus Jo. And. *in c. cum accessissent. nu. 19. de Confir.* Quod tamen intelligendum subjungit Lott. *n. 57.* nisi ex post fructus excreverint, vel decreverint, ut Abb. *in cit. c. cum accessissent. nu. 4.* & Felin. *nu. 17.* Illud etiam notandum, quod ait Lott. *loc. cit. n. 60.* nempe quod, dum requiritur, ut concurrat consensus Capituli pro tali alteratione statutus Ecclesia, qua contingit per talem divisionem aut suppressionem, illud referendum sit ad Prelatum Superiori illius Capituli; eo quod Capitulum numquam ex se id possit, sed omnino requiratur auctoritas Episcopi. Si tamen Episcopus non sit de Capitulo, vel habeat bona communia cum ipso Capitulo, tunc enim exigetur auctoritas Metropolitanæ, vel Papæ, ut Jo. And. *loc. cit.*

Quæstio 961. Qua de causa, & qualiter divisione Diœcesis cum creatione novæ Cathedrales fieri, & permitti possit?

Respondeo: Dum ex diœcesis amplitudine, & itineris asperitate difficile, nimirumque incommunum redditum pastori, oves statutis temporibus visitare, recognoscere; ipsiusque ovibus pastorem adire, justam censerit causam faciendo divisionem diœcесium, ait Card. de Luc. in *Miscellan. d. 1. n. 115.* Attamen certa & determinata Regula cuiusque casui applicabilis desuper statui non potest; plura liquidem, quam dicta causa requisita ad id desiderantur ea præsertim, ut antiquæ Ecclesiæ dignitas non vilescat, ac etiam nova convenientem quoque dignitatem fortiri & conservare valeat. Quod ipsum pro regionum moribus Regulam recipit; cum in una regione non dedecet Ecclesiæ Cathedrales habere fines brevissimos, in alia regione praxis sit diversa, & contra.

P. Leuren, Fori, Benef. Tom. III.

Card. de Luc. *loc. cit.* qua eadem ferè repetit ad Trid. *d. 16. n. 6.* de hac autem diœcесium divisione agere, & hæc examinare spectare ad Congregationem Consistoriale, ait *cit. d. 1. in Miscellan.* & ea frequenter in forma potius extrajudiciali & consultativa disputari, & examinari solere in dicta Congregatione, ait *ad Trid. l. c.* vide eundem *depriment. d. 6.*

Quæstio 962. Qua de causa, & qualiter procedi possit ad divisionem Provinciae Ordinis aliquius Religiosi?

Respondeat Card. de Luc. *de Regular. d. 27. nu. 30.* *& 4.* eosdem ferè terminos adhibendos in dismembratione, & divisione hujusmodi Provinciarum, qui adhibentur in materia divisionis Ecclesiæ Parochialium; cum & hæc divisio sit alienatio prohibita cadens sub terminis *Extrav. ambitiofæz* exigere non solum solemnitates consistentes in beneplacito Apostolico, & in consensu intercessorium, sed etiam justam causam necessitatis, cui alijs opportune provideri non possit; quodque verificentur duo extrema: nempe primò, ut antiquæ Provinciæ dignitas per hujusmodi divisionem non vilescat, sed in congruo suo ac decenti statu remaneat. Secundò ut novum corpus illud, seu nova Provincia cum debita decencia constitui valeat, ne alias vilpendendi ratio eadē, qua in Parochialium, vel etiam diœcесium divisione intrerit. Porro de divisione unius & eligonis ab alia vide eundem Card. de Luca. *de Regular. d. 5. per rot.*

PARAGRAPHVS II.

De Alteratione, & Suppressione Beneficiorum.

Quæstio 963. Quid hic veniat nomine alterationis, seu mutationis beneficiorum?

Respondeo: Variam spectari posse beneficiorum alterationem, quarum alia extrinseca, alia magis intrinseca videtur, ut dum beneficium de subiecto Jurispatronatus transit in liberum, vel contraria. Qui transitus qualiter contingat, satis constat ex dictis de jurep. Item dum annexa beneficio in eius fundatione & erectione onera mutantur, demuntur, aggravantur; si enim quasi extrinsecè dici potest murari beneficium, de quo etiam dictum alibi, ubi de erectione beneficiorum. Alia magis intrinseca mutatio est, dum simplex in curatum, aut dignitatem, regulare transit in secularis, vel contra, de quo postremo dictum ad initium part. *l. 1. ubi de natura & divisione beneficii.* Nominis vero alteracionis Ecclesiæ magis ordinariè venire solet ea mutatio, qua Ecclesia aliqua (intellege, in qua est Congregatio aliqua Clericorum) Regulatis mutatur in secularis, vel contraria. Ecclesia aliqua Collegiata purè in Cathedralem, Cathedralem in Metropolitanam, Parochialis in Collegiam, simplex in Parochiale, Conventualis unius Ordinis in Conventualem diversi instituti & professionis. Azor p. 2. l. 6. c. 30 q. 1. Alterari quoque statutum Ecclesiæ, præcipue curatarum, sive sunt Collegiatæ, sive simplices, tribusq; nempe sectione seu dismembratione, suppressione, & unione beneficiorum, ait Lott. *l. 1. q. 28. n. 1.*

Quæstio 964. Penes quem sit potestas alterandi Ecclesiæ modo dicto?

I. 1. Espondeo primò: Mutandi Ecclesiam Parochialem, vel etiam purè Collegiatam, aut

Qq 2 quan-

De Scolastico
Parochiale Ecclesiam convertere in simplicem potestate ordinaria; quia id ei inhibetur à Trid. Ieff. 25. c. 16. Castrop. l. n. 2. in fine citans Barbo alleg. 68. n. 9. Unde mirum est, quod Azor. q. 2. dicat, posse Episcopum mutare Ecclesiam simplicem in Parochiale; & contra, oxia. q. 1. audientiam. de Ecles. adi. c. 1. cum dictum cap. tantum loquatur de constitendo praece Parochiale antiquam Ecclesiam aliam cum presbytero; qui Sacraenta administret, ubi partis remotoris Parochianorum necessitas ita exegerit, nisi forte intelligat Azor. ut se explicare videtur q. 3. seq. in cau. quod Parochus Ecclesiam deferuerit ob soli sterilitatem, vel aëris intemperiem, in quo tamen casu etiam fiducia telligendum viderit, si & Parochiani simili Ecclesiam deferuerint sine sperande; si coiu. videatur possit converti in simplex, de quo vide dicta alias, ubi de Parochiis erigendis.

Questio 965. An, & qua causa, & solemnitas requiratur ad talen mutationem Ecclesiarum faciendam?

1. Respondeo primo: Vel evidentem necessitatem, vel magnam Ecclesiarum utilitatem esse causam legitimam. Azor. c. 30. q. 3. ubi etiam addit. ex iisdem causis, ex quibus facta illa Ecclesiarum mutatione, posse eandem denouo rescindi, & fieri regessum ad pristinum statum.

2. Respondeo secundò: Ad erectionem simplicis in Collegiatam requiritur consensus patronorum. Lott. l. c. 29. q. 14. n. 53. & ex eo Corrad. p. benef. l. 2. c. 9. n. 8. dicentes: quavis Ecclesia simplex, si causa urgat, potest in Collegiatam erigi, dum tamen, si patronata est, patronorum consensus accedit, alias secus; nisi quod Corrad. expresse addat: Patronorum Laicorum. Et si de facto erigeretur, semper intelligitur: sine prejudio, patronorum, illi, deinceps patribus. in c. 5. sex. laius. n. 7. 10. q. 1. unde etiam, si talis Ecclesia juris patronatus erigatur in Collegiatam, patronum reveretur, jus presentandi ad praebendas illius; et quod priora jura hoc modo maneat intacta, & privilegium compatible cum statu mutato, per mutationem non extinguitur, tradit Corrad. l. c. c. 15. n. 102. & 103.

Questio 966. Quid, & quoniam sit suppressione beneficiorum?

1. Respondeo ad primum: Suppressione est extincio titulii beneficialium, per quam beneficium definit esse in rerum natura, ejusque fructu, seu redditu, si qui sunt, applicantur aliis beneficiis ac locis piis. Colligitur ex Garc. p. 12. c. 1. n. 1. Castrop. de benef. d. 6. p. 2. §. 9. n. 1. Azor. p. 2. l. 6. c. 30. q. 12. Et hujus suppressionis frequenter usum esse in Curia Romana, ait Corrad. l. 2. c. 8. n. 1.

2. Respondeo ad secundum: Suppressione alia est temporalis, alia perpetua. Lott. l. 2. q. 8. n. 84. juncio n. 85. & ex eo Corrad. l. 2. c. 8. n. 72. Temporalis illa est, dum in Ecclesia aliqua ob decrementum reddituum supprimitur Canoniciatus, postmodum tractu temporis super crescentibus denouo creandus, seu ad pristinum statum reducendus. quae est materia textus in c. 1. cum ac. eff. sent. de constitut. Lott. n. 84. Corrad. l. c. Quod, qualcumque deum fuerit beneficium, facere potest Episcopus, auctoritate etiam sua ordinaria. Corrad. l. c. n. 73. Perpetua est, dum etiam manentibus redditibus alieno vel beneficio applicatis, alia ex causa beneficium supprimitur, non resurrectur, seu crescendum denouo. Suppressione perpetua subdividitur ab iisdem Lott. & Corrad. l. c. in extinctionem tali,

2. Secundò convertere Parochiale Ecclesiam, vel aliam simplicem in Collegiatam est quoque solius Papæ; quia Ecclesia Collegiata non erigitur, nisi Principalis in ea dignitas aliqua constitutatur, cuius sit rotilli Ecclesiæ præselle, cujusmodi dignitates non nisi a solo Papa creari possunt. Azor. l. c. cui adhæret Castrop. l. c. & fusc. Lott. l. 1. q. 14. n. 43. ubi: Audiendi non sunt, qui existimant Episcopum posse erigere Parochiale Ecclesiam in Collegiatam per tex. c. quoniam de vita & honest. Clericorum hic enim textus, ut probat nu. 44. loquitur de Ecclesia Regulari. & n. 40. ubi: a Regulis iuriuum suorum recederet, si admitteremus, Episcopum posse erigere Collegiatam, cui est interdicta vel unius solius ac simplicis dignitatis nova eratio (juxta ea, quæ fusc. dixerat l. c. nu. 14) eti contrarium dicat quod ad hoc Azor. cit. c. 29. q. 25. ubi, quod novas dignitates erigere possit Legatus, quia id potest Episcopus) neque vero dubitandum, Collegiatam Ecclesiam propriæ ac vere esse dignitatem, quapropter textus c. quoniam, de vita & honest. Clericorum, sic est interpretandus, ut restringatur ad limites iuris communis. Et n. 48. & 49. ubi: Recedendum non est ab illa sententia, ut Episcopus, vel alius quivis inferior a Papæ nequeat erigere Collegiatam; nam præcedendo ab auctoritate delegata ipsius Sedis, impossibile est, ut Episcopus sua ordinaria auctoritate talem erectionem facere posset, ut confitit S. Congregatio Concilii in Conversana 27. Jan. 1626. contra Rebuff. l. c. qui tamen dicit, sole te id fieri per Papam. Item contra Garciam l. c. n. 4. qui tamen dicit, sententiam Azorii esse tutio rem. Sic neque Legatus erigere potest Ecclesiam Cathedralem. Azor p. 2. l. 5. n. 29. q. 5.

3. Tertiò: Pari modo Regularem Ecclesiam convertere in curalem, & contraria, non est Episcopi, sed solius Papæ; quia Regularis Ecclesia modò sunt exceptæ. Azor. Castrop. l. c. Poterit tamen id Legatus; quia Legatus est exemptorum Ordinarius. Azor. cit. c. 29. q. 25. ubi etiam, quod Legatus in Provincia sibi demandata possit Ecclesiam unam erigere in Conventualem, eti alteri monasterio positio extra suam Provinciam subjecta sit.

4. Quartò: Sic quoque solius Papæ est, Ecclesiam Regularem unius ordinis mutare in alteram diversa Religionis, Azor. cit. c. 30. q. 2. Etsi enim olim Episcopi auctoritate ergebantur Ecclesiae Regulares, modò tamen, quia sunt ab Episcopis exempta privilegii Pontificium impetratis, Superiorum Regularium auctoritate eriguntur. Azor. cit. c. 30. q. 4.

5. Quinto: Potest tamen Episcopus potestate sua ordinaria mutare Ecclesiam simplicem in curalam, & Parochiale. Azor. l. c. Castrop. l. c. n. 2. Garc. l. c. citans Rebuff. in pr. tit. de eret. in Parochial. & licet S. Congregatio censuerit, id Episcopum seu Ordinarium non posse, intelligendum tamquam id est, sine causa & necessitate. Garc. Castrop. l. c. cit.

6. Sexto: Econverso tamen Episcopus nequit

tuli, & in non extinguit tituli. Extinctiva tituli contingit, dum v.g. extinguit Parochialis ad effectum erigendi eam in Collegiam; tollitur enim tunc è rerum natura titulus ipse collatus, denominatio, essentia, & natura Ecclesia Parochialis collativa. Non extinctiva tituli contingit, dum beneficium ita unitur alteri, ut soluta iterum ex unione intelligatur solummodo remotum impedimentum prius injectum (intellige ab ista unione, quod minus de per se conferri, aut ad illud praesenti qui possit) non verò beneficium deduci de non esse ad esse, seu de novo creari; quia tunc in illo titulo conservatur materia & forma ipsius essentia beneficii, licet impediatur collatio. Lott. loc. n. 85. & 86. & ex eo Corrad. l. n. 74. secus ac contingit in dissolutione unionis accessoria subiectiva. Verum, ut patet ex descriptione suppressionis à nobis data, hac non extinctiva: tunc suppressione minus propriè dici potest.

Quæstio 967. Ex qua causa fieri possit suppressione beneficiorum?

1. R espondeo primo in genere: Cùm suppressione evidenter tendat in diminutionem divitie cultus, atque adeo difficultus permittatur juxta c. cum accessoriis de Constitut. requirit causam præcisè necessariam. Lott. l. c. 28. n. 78. & 79. Intervenire debere aut necessitatem, aut evidentem Ecclesia utilitatem, & horum unum sufficere, ut dum Parochialis supprimatur, ut erigatur in Collegiam ob augmentum cultus divini, ait Corrad. l. 2. c. 17. n. 13. & 14. Unde etiam patet, diminutionem redditum non esse unicam & solam causam, ut ait Caltrop. loc. cit. suppressionis; cùm etiam remanentibus fructibus inominis dentur & alia suppressionis, etiam ab Episcopo facienda, cause vergentes in augmentum magnum cultus divini, & Ecclesiarum utilitatem, ut patebit ex mox dicendis. Corrad. loc. cit. n. 11. & 12.

2. Respondeo secundo in specie: Præcipua causa supprimendi beneficia est reddituum diminutio. Corrad. loc. cit. n. 34. Lott. cit. q. 28. n. 80. Gare. p. 12. c. 1. n. 2. cum communis juxta textum c. ult. de verbis. signif. & Gl. & DD. ibidem. Hac autem diminutio, propter ipsum nomen sonat, accipienda non est simpliciter pro renuitate redditum, sed habendo respectu quatuortratis assignata ab initio fundationis; si enim beneficiati prædecessores diuturno tempore contenti fuerint ea portione & quantitate, non est facienda suppressione, seu minuendus numerus beneficiatorum ex hoc prætextu insufficiencia reddituum. Lott. cit. q. 28. n. 85. sic respondit a Rota apud Seraph. decisi. 1385. n. 3. ac proinde, dum pro causa suppressionis assignatur tenuitas præbendarum, a Ventrigl. l. 2. annos. 8. S. 1. n. 18. & aliis palliis, ea accipienda erit, quæ ex post, numirum diminutis post primam fundationem redditibus, vel etiam quæ mucatis temporum circumstantiis contigit, dum v.g. quæ olim tempore fundationis longe leviore prelio comparabantur vita coniuge sustentande subidia, modo vix duplicato prelio acquirebantur, & sic redditus, qui olim sufficiebant, modo omnino sint insufficientes pro congrua beneficiari sustentatione. Sed neque simplex arte uenda redditum diminutio, sed talis, ut personæ idonea non possit ex fructibus illis vivere, & onera beneficii ferre. Lott. loc. cit. n. 83. citans Felin. m.c. cum accessoriis. n. 29. in fine, ut nec Præbendarum quæcumque tenuitas sufficit, nisi ex una cum distributionibus adeo int. tenues, ut Canonici

inspecta loci ac personarum qualitate, inde decenter juxta gradum suum vivere nequeant. Ventrigl. loc. cit. Neque sufficiet ista diminutio aut tenuitas pro causa, ubi ea forte fuerit temporaria, propter sterilitatem aliquam extraordinariam, aliòsve causas fortuitas. Lott. l. c. n. 81. Porro renuitatem hanc Canonicularum tunc esse sufficientem causam eosdem supprimendi, quando eidem non potest provideri per unionem beneficiorum aliorum simplicium, ait Ventrigl. l. c. n. 20. ubi, quod nonni in subsidiū, & in casum, quo simplicita beneficia alia Præbendis uniri non possunt, concedatur hac facultas supprimendi Canonicatus Episcopo. Idem tradit Caltrop. cit. §. 9. n. 2. juxta dispositionem Trid. sess. 14. c. 15.

3. Secunda causa suppressionis, seu diminuendi numerum beneficiatorum, in aliqua Ecclesia est, dum in eo numero excellum contra fundatorum determinationem. Lott. l. c. n. 93. dicens, hanc causam videri agnoscere Justinian. in Authenticā, ut determinatus sit numerus Clericorum. Huc spectat (quam pro tercia causa assignat Lott. n. 94.) dum numerus in numeris efficiens multitudinem.

4. Tertiam causam assignat Corrad. cit. c. 8. n. 15. ex Gratian. discep. for. c. 817. n. 7. nimurum decorum & honorem Ecclesia Cathedralis; dum valissim fuisse habitum, ut suppressionem duorum Canonicularum ad istum timet, ut in Ecclesia Cathedrali, ubi pauci erant Canonici, & ideo necesse erat non sine dedecore adimplere omnia minima spectantia ad Clericos, & alios minoribus constitutos, præter dictos Canonicos constituerentur aliqui Clerici Divinis ibi interventientes.

5. Quartam quoque causam adjicit Corrad. ex eodem Gratian. l. c. n. 10. sustentationem fabricæ: quod idem tradit Azor. p. 2. l. 6. c. 30. q. 15. in fine his verbis: Potest etiam ita supprimere Episcopus, ut ejus redditus perpetuū impendantur in usum fabricæ Ecclesia ipsius. Quin & pro causa assignat ex eodem Gratian. & aliam Ecclesia utilitatem, vel etiam alium plenum usum. Quod tamen postremum non videtur tam facile admittendum, nisi utilitas illa Ecclesia, piusque alius ulius necessitatem simul quandam importaret, sicut supra dictum de causa unionis.

6. Denique causa sufficiens supprimendi beneficium est unio, seu ut illud uniatr alii beneficiis, piusque locis, adeoque causa quæ sufficit ad faciendam unionem, sufficit etiam ad faciendam suppressionem; unio enim, ut ait Lott. l. c. n. 95. est filia suppressionis, quæ fit pro minuendo numero, sicut divisionis, quæ fit pro augendo numero, filia est erector novi cuiusdam tituli.

Quæstio 968. An, & qualiter causa suppressionis probanda?

1. R espondeo primò in genere: Debet causa facta suppressionis legitime & plenè probari. Corrad. cit. c. 8. n. 33. & 54. ubi: pro sustinenda suppressione requiritur i.e. a formiter probanda, neque creditur Episcopo illam assertam juxta un'gatam regulam ex doctrina Bartol. in l. si' orie. ff. de Castren. pecul. & Decian. in c. quæ in Ecclesiam. de Constitut. n. 130. quod in in, que sine causa fieri nequeunt, non creditur gerenti actum circa interventionem cause. Corrad. cit. c. 8. n. 22. 23. & 24. & n. 54. ubi id ipsum limitans ait: non creditur Ordinario, nisi quando agitur de suppressione antea facta. & in visitatione enuntiata, ut Calderin. decisi. 439. a. n. 4. vel quando est enunciata causa in specie, & non in genere. V. de hoc dicta supra de justificatione causa unionis, quæ eadem hic locum habent. Illud

Qq 3

tamen

tamen circa hanc causam probationem notandum cum Corrad. l. c. n. 37. & seq. ex Gratian. l. c. quod, quando haec causa notoria est, & per se patet, non eget alia probationem; cum habeatur pro probata, sufficitque, quod fuerit in suppressione talis causa allegata & expressa, quamvis alias dicta expressio requireretur; cum notorium habeat vim expressionis, & idem operetur, quod ipsa expressio, ut Surdus conf. 324. n. 6. l. 3.

2. Respondeo secundum in specie: Ad justificandam causam ex tenuitate redditum, ea probanda est, cum beneficia de sui natura presumantur congrua, hoc est, habere redditus pro congrua sustentatione beneficiati sufficientes. Ventrigl. l. c. n. 19. citans Barbos. de pot. Ep. p. 3. alleg. 67. n. 5. & seq. Idem est de diminutione redditum. Castrop. cit. §. 9. n. 1. ubi: si probatum non fuerit, redditus ita diminutus esse, ut non sufficient ad beneficiatos honeste atendos, cultumque divinum ritè peragendum, nequam poterit aliis à Papa numerum beneficiorum minorem. Redditus enim cuiuscunque beneficij presumuntur sufficientes, prout hucusque fuerunt. Lott. cit. q. 28. n. 28. citans Gl. in c. fin. v. sufficiabant. de presumpt. modo presumuntur potius aucti, quam diminuti. Lott. n. 89. citans Angel. conf. 274. n. 4. & Rot. in Callagurit. benef. 13. Feb. 1605. Cūmque imputandum sit ei, qui beneficium de pauperatum acceptavit, in hoc casu exigitur justificatio depauperationis accidentis post ipsam acceptancem. Lott. l. c. n. 91. & 92. Non sufficient autem probatio generica per testes deponentes simpliciter, fructus esse diminutus. Lott. n. 81. dicens, sic Rotam se informante rejecisse ralem probationem in Callagurit. benef. 28. Nov. 1605. sed diminutio valoris specificè cum sua causa, eaque; perpetua, & non temporaria, est articulanda. Et hunc in faciem, ubi causa illa diminutionis testibus cognita non est, valor per decem annos continuos retractos, computato fertili cum sterili, alternandus. Lott. cit. n. 81. & 82. Atque ista diminutio non probandi simpliciter, sed etiam habitu respectu, ut dictum, ad quantitatem constitutam ab initio fundationis, & ad hoc, quod persona idonea non possit decenter vivere ex fructibus sic diminutis. Lott. n. 85. jundon. n. 83. Corrad. cit. c. 8. n. 35. Illud etiam hic notandum ex eodem Lott. n. 86. & 87. quod si hinc inde facta sint probationes super sufficientia & insufficientia, seu super non diminutione & diminutione, prævaleat probatio pro sufficientia, & non diminutione, non iolam favore cultus divini (cum ad eam pertinet, in qualibet Ecclesia haberis quamplures beneficiarios, & tot, quod possunt ex redditibus sustentari, ut Abb. & alii in c. 1. de institut.) sed etiam ratione veris mitudinis & præsumptionis; cum, ut dictum, redditus cuiusque beneficii præsumantur sufficientes, & non diminuti.

Quæstio 969. An, & quas, præter legitimam causam, suppressio requirat solennitatis, dum sit potestate ordinaria?

R Espoudeo primò: Ad validitatem suppressionis requiritur copulativa causa, & solennitas. Corrad. cit. c. 8. n. 54.

2. Res secundò: Solennitas haec consistit primò in cogitatione cause sufficientis. Corrad. ib. n. 22. juxta ea, quæ dicta sunt supra in hoc punto de unione.

3. Secundò in requisitione consensus Capituli Cathedralis; ita ut, si in suppressione Canoniciatum, aliquis erit Ecclesia Collegiata, ob reunitatem redditum præter illius Ecclesiam Collegiatæ

consensum noui interveniat consensus Capituli Cathedralis, suppressio & unio reddituum allorum sit nulla ipso iure. Ventrigl. Tom. 2. annot. 8. §. 2. 1. 15. Castrop. l. c. Corrad. l. c. n. 25. 26. jundon. n. 30. ubi quod in alienatione consensus Capituli non requiriuntur personæ habentes interesse; sed soli tanquam solemnitas. & n. 54. ubi, quod consensus ille Capituli Cathedralis omnino intervenire debet pro solemnitate, pro quo etiam ibi citat Monetam de campan. ult. vol. c. 12. q. 6. n. 115. & Cavalier. deif. 439. & propterea non sufficient consensus Ecclesia Collegiata, cuius præbenda vel beneficia supprimuntur; cum vero supprimuntur Canoniciatus Cathedrales, dictus consensus Capituli Cathedralis requiri videtur, & tanquam solemnitas. & tanquam personæ interesse habentis. Unde jam non subsistit illud, quod tradit Castrop. l. c. n. 2. ex Gratian. quem citat deif. Jorenf. c. 278. n. 30. nempe quod possit post diminutionem (intellige numeri Canonicarum) intervenire ille consensus; quia in ejus gratiam caverit expostulandus, si id intelligatur de consensu Capituli Cathedralis; secus, si de consensu Capituli illius Ecclesia, cuius præbenda vel beneficium supprimuntur, de quo posteriore consensu loqui videatur, & de eo loquitur Gallemart in Remissionib. ad Trid. seqq. 24. c. 15. dum cum Gratiano dicunt, nullatenus unionis (idem est de suppressione) ob defectum consensus Capituli non posse opponi; nisi à Capitulo, cui soli haec exceptio concedatur. Sed neccesse est, hunc consensum Capituli Cathedralis, quatenus de solemnitas, adeoque pro forma requiri; intervensisse tempore suppressionis, & non esse latius, ut superveniar, secus ac accedit in consensu praeciso requisito, ut personarum interestatarum, juxta dicta supra de unione; siquidem, ut ait Corrad. n. 28. materia suppressionis in requisitis necessariis, ut principiū in necessitate causa fraternitatis cum unione. Dixi: cum suppressione sit ab Ordinario; dum enim sit à Papa, dictus consensus minimus est necessarius. Corrad. n. 29. qui etiam solus potest supplicare omnes defectus, qui in hujusmodi suppressione possint intervenire. Corrad. n. 55. citans Rot. in teatralia nef. 4. Jul. 1610. Tametsi igitur dictus consensus Capituli, qui in hujusmodi suppressione pro illius utilitate, etiam ad præscriptum Trid. est omnino adhibendus copulativè cum legitima causa, dum suppressione sit auctoritate ordinaria, & alias suppressione reddatur nulla. Corrad. n. 40. Veruntamen ubi tantum temporis effluxit, quod faciat præsumere solennitatis a jure requisitas, supponit hunc consensum intervenire. Corrad. n. 42. citans Menoch. præsump. 75. n. 24. l. 2. Felin. in c. Albericus. de felini. n. 4. Bursat. conf. 424. l. 4. quia licet non præsumatur, nisi probetur, ut Felin. in c. scut. de re iust. n. 25. Boerius deif. 345. n. 5. Corrad. cit. n. 42. tamen ex tempore diuturnitate præsumetur intervenire etiam non enunciatus in suppressione, quatenus lapsum fuerit tempus 30. anno. Corrad. n. 43. Vide de hoc dicta supra de eodem consensu requisito de unione.

Quæstio 970. Quorum præterea tanquam personarum interestatarum, & ideo voluntariorum consensus requiratur?

1. **R** Espoudeo primò: Ecclesia illius, cuius beneficium supprimitur, ut constat ex iam dictis, ut & ex declaratione S. Congregation. ad Trid. seq. 24. c. 15. apud Gallemart, declarante, per consensum Capituli, quem requirit ibi Tridentum ad suppressionem, intelligi consensum Capituli illius Ecclesiae, in qua sit reductio præbendatur.

2. Se-

De alteratione, & suppressione beneficiorum.

463

2. Secundū Patronorum laicorum, dum beneficiū supprimenda sunt iuri patroacis laicalis. Castrop. l. cit. n. 3. Corrad. l. cit. n. 81. quin & Ecclesiasticorum, dum ius patromū est Ecclesiasticum, ita ut suppressio alias sit nulla. Corrad. n. 82.

3. Tertiū Collatorum erām inferiorum, qui sunt in possessione iuris conferendi, maxime competente illis iure speciali. Corrad. n. 82. & 83.

4. Quartū erām Electorum, dum beneficium est electivum. Corrad. n. 82. Et hāc omnia juxta dicta in hoc pūcto de unione, dismembratione, divisione beneficiorum.

Quæstio 971. An, & qualiter p̄ter causam, solennitatem, & consensum interessatorum constare debet de statu collativo beneficii, ut suppressio sustineatur?

Respondeo: Præsupponit suppressio beneficium existens in statu collativo, seu legitimè erectum. Et ante omnia ad hoc statu debet constare, & dicti statū collativi existentia probari. Corrad. l. cit. n. 45. Jurd. n. 47. Probatur autem per hoc statū collativi & ejus erectione, quod per vicē aliquas fuerit collatum, etiū non constet, à quo fuerit erectum; quia sufficit, quod sit in rerum natura, & in statu collativo per aliquas collationes effectum sūm fortis. Sed & quando Ordinarius effet in quasi possessione conferendi, vel ad alterius præsentationem instituendi, ratione hujus quasi possessionis præsumit beneficium Ecclesiasticum cum debita solennitate erectum. Corrad. n. 49. citans Gonz gl. §. n. 11. Ex collationibus enim, sive apostolica sive ordinaria auctoritate factis, statis probatum dicitur, quod beneficium erectum fuerit à principio, & effet perperum, & in statu collativo. Corrad. n. 50. quinmo satis effet unica collatio, ut proberetur ultimus status beneficii, modò nou proberetur statū antecedens contrarium ultimo statui. Et sic, si proberetur collatio talis beneficii facta ab Ordinario, præsumi debet in dubio etiam approubata illius fundatio tanquam necessarium antecedens. Corrad. n. 51. sed de his alibi fuis.

Quæstio 972. Quid possit Episcopus circa suppressiones beneficiorum?

Respondeo primō: Poteſt Episcopus beneficia aliquot Simplicia, vel etiam aliquor Præbendas & Canoniciū supprimere, ut ea uulendo reliquias præbendis Cathedralib⁹, vel Collegiat⁹ inbignis subveniar corum renuntari, juxta modum & formam illi præscriptam à Tridentino. sess. 24. c. 15. ubi eā illi potestas concedit hīc formalibus: in Ecclesiis Cathedralib⁹, & Collegiat⁹ inib⁹, non frequentes, edeq̄ tenuis sunt præbendis simul cum distributionibus quotidianis, ut sustinendo decēti Canonicorum gradū pro loci, & personarum qualitate non sufficiant. licet Episcopus cum consensu Capituli vel aliquot simplicia beneficia, non tamē Regularia, nisi unire, vel si hac ratione providere non posset, aliquibus ex iis suppressis cum patronorum consensu, si de jure patronatū laicorum sunt, quorum fructus reliquarum præbendarum distributionibus quotidianis applicentur, eos ad pauciore numerū reducere. Ita tamen, ut tot super sint, qui divino cultu celebrando ac dignitatē Ecclesia commode valeant responderē. Non obstantibus quibuscumque Constitutionibus, Privilegiis, aut quācunq̄ reversione generali vel speciali, aut affectione. Neque prædicta

uniones, aut suppressiones tolli aut impediri possint ex quibuscumque provisionibus, etiam vigore resignationis, aut quibusvis aliis derogationibus vel dispensationibus, &c. Circa qua observanda sunt sequentia.

2. Primō: Vi hujus decreti non nisi in Cathedralibus, & Collegiat⁹ posse Episcopum facere hanc suppressionem. Corrad. l. cit. c. 8. n. 56. & 76. ubi, quod hac facultas supprimendi conceila sit per Tridentin. in Cathedralib⁹ Ecclesiis, aut Collegiat⁹ insinibus; in aliis vero Ecclesiis nulla tributa facultas extingueendi præbendas, ut auctantur distributiones quotidiana ad augmentum cultūs divini. Pro quo citat Monet de distribut. q. 1. c. 5. n. 28.

3. Secundō: Vi hujus decreti licere id Episcopis, non verò impositam ille necessitatem seu obligationem id faciendi. Unde etiam Metropolitanus non potest supplerre, ubi Episcopus id non facit. Ita habet Declaratio S. Congregat. ad hunc locum, apud Gallemart.

4. Tertiō: Non licere vi hujus decreti Episcopis supprimere, ut suppressa uniat Capellaniis, etiam Cathedralib⁹, hebetibus tenues redditus, cum hoc decretum loquatur de solis præbendis, & distributionibus juxta declarat, S. Congregat. apud Gallem. loc. cit.

5. Quarto, quod locum habeat hoc decretum, quando nulla sunt distributiones, & præbendæ tenues; & è contra; ita etiam, ut ista appressio, & unio fieri posse pro distributionibus quotidianis, ubi ha nulla erant, modò præbenda sint tenues, sic censuit S. Congregat. apud Eudem Gallem. loc. cit.

6. Quinto, quod fieri nequeat suppressio & unio Archidiacouati, dum hæc dignitas non habet vocem in Capitulo, nec redditus participat de mensa Capitulari, led soium stallum in choro, prout S. Congregat. apud Eudem l. cit.

7. Sexto, quod vi hujus decreti supprimere nequaerat Dignitates, cum Concilium loquatur de Simplicibus & præbendis tantum. Eadem Congregatio apud Eudem 3. quamvis contrarium teneat Garc. p. 12. c. 2. m. 3. & 4. Corrad. l. cit. c. 8. n. 90. nempe quod Episcopus posset etiam supprimere dignitatem & officium, ejus fructus applicando & distribuendo inter singulos Canoniciū. Idque etiam si dignitas illa recta effet auctoritate A postolica, adistriquet decretum irritans, dum ex post diminutio illa reddituum accessibile, Garc. l. cit.

8. Septimō, quod, ut dictum, per consensum Capituli intelligatur consensus Capituli illius Ecclesiæ, in qua sit suppressio.

9. Octavo, quod non posset Episcopus procedere ad extincionem præbendarum, priusquam renata fuerit alia via subveniendi tenuitati præbendarum, aut distributionum, nempe per unionem aliquot Simplicium, & constet, id fieri non posuisse. Castrop. l. cit. n. 3. Ventrigl. l. cit. §. 1. n. 20. juxta dicta à nobis paulo ante ex iisdem.

10. Nonō, quod, ut præbenda aliqua supprimi posset pro augendis distributionibus quotidianis, oporteat fructus præbendarum talis Ecclesiæ esse ita tenues, ut ex illis nequaquam terra pars pro quotidianis distributionibus deduci possit; alia enim, si ita tenues non sint, sed dictam deductionem patiantur, ea facienda, pro ut mandat Trident. sess. 21. c. 3. omissa suppressione aliquot præbendarum. Castrop. loc. cit.

11. Decimō, quod, sicut, ut validæ sint uniones factæ etiam seminariis de reservatis Papa, necesse est,

eas factas antequam vacent ea beneficia, idem si-

militer

militer dicendum sit de suppressionibus factis ex causa ruitatis præbendarum. S. Congregat. apud Gallem. ut idem tradit Corrad. v. c. 8. n. 95. ubi, quod, licet Episcopus ex dicta causa hujusmodi suppressiones facere posse, id tamen intelligendum, modò tales suppressiones faciat de beneficiis non vacantibus in mensibus reservatis Papæ; quia etiam si supprimat beneficia, ut subveniat ruitatis Canoniciatum; non tamen id ei permititur in præjudicium Sedis Apostolice, prout declaravit S. Congreg. 19. Nov. 1619, teste Barbol. in Collectan. v. Canonicatus. fol. 97.

12. Undecimo, quod Concilium non concedat Episcopo facultatem supprimendi beneficia seu præbendas, ut uniantur, seu eorum fructus applicentur mensa Capituli, multoq[ue] minus mensa sua, sed singulis præbendis tenuibus singulorum Capitularium. Castrop. loc. cit. citans Gonz. gl. 37. n. 25. Azor. p. 2. l. 6. c. 30. q. 15. Barbol. de pot. Ep. alleg. 67. n. 9. & 10. ut etiam alias nunquam potest Episcopus supprimere beneficia, cedente suppressione in favore sui; cum in re seu facto proprio, & sibi utilia autoritatem præstare nequeat. Corrad. cit. n. 54. in fine, Castrop. loc. juxta Clem. si una. dreb. Eccl. non alien. vide dicta hoc in puncto de unione.

13. Duodecimo, quod etiam, dum numerus præbendarum in aliqua Ecclesia à Sede Apostolica approbatus confirmatusque fuit, adhuc posse Episcopum ex dicta causa facere suppressionem præbendarum, & sic minuere hujusmodi numerum cum consensu Capituli, dum post hujusmodi confirmationem Apostolicae fructus præbendarum notabiliter diminuti sunt, non secus ac istum numerum augere potest, dum post dictam confirmationem fructus notabiliter excreverunt, ed quod confirmation illa intelligatur rebus in eodem statu permanentibus, in quo casu utique id non poterit Episcopus. Corrad. loc. cit. n. 69. Garc. p. 12. c. 1. n. 4. Castrop. loc. cit. n. 5. Azor. loc. cit. q. 13. citantes Abb. in c. cum access. n. 4. Felin. ibidem. n. 17. Procedit que id ipsum, etiam si confirmation illa Apostolica continuisset decretum irritans, non secus ac eo decreto non obstante excrecentibus redditibus, numerus ille confirmatus à Papa augeri potest. AA. idem. E. contra verò fructibus præbendarum post dictam confirmationem non diminutus, numerus earum, seu Canonicorum & ministrorum in Ecclesia statutus minui non potest suppressione; quia Ordinarius, etiam cum consensu Capituli nequit derogare confirmationi Apostolica. AA. idem. Id que etiam, si non adeset decretum irritans. Garc. loc. cit. n. 8. Corrad. loc. cit. n. 69. Quin etiam, ut Castrop. fructibus etiam non excrecentibus post dictam confirmationem, augeri posset ille numerus, ubi non adeset in dicta confirmatione decretum irritans; ed quod confirmationi Apostolica, ne augetur numerus, inducta est in favore Canonicorum, cui ipsi cedere possunt: éoque utilius Ecclesia regulariter, ut numerus præbendarum augetur, se- cùs ac accedit in diminutione numeri.

14. Decimo tertio, quod hæc suppressione fieri debeat sine præjudicio obtinentium suppressione, sicut dictum de unione, adeoque ea quidem fieri posse iis viventibus, sed non fortiori effectum ante cessum, vel decesum eorum.

15. Decimo quarto, quod hoc decretum locum

non habeat in suppressionibus ad tempus, sed per- petuus, ut censuit S. Congregat. apud Gallem. 16. Respondeo secundo: Potest Episcopus in vim aliorum decretorum Tridentini, de quibus supra, ubi de unione; vel etiam de jure communia omnibus aliis casibus supprimere beneficia, in quibus ea ut potest accessoriæ; quippe illa unio non sit sine suppressione, & suppressionis illa, ut dictum ex Lott. est unio. Atque ita supprimere potest, ut fructus applicentur Seminario, aut etiam fabrica Ecclesiæ, alterius loco pio. Castrop. loc. cit. n. 3. Azor. p. 2. l. 6. c. 30. q. ult. vel etiam supprimere, ubi nimis multitudo beneficiorum, & beneficia torum gignit confusione, absque eo, quod reditus diminuti sunt, ut vidimus supra, ubi de causa suppressionis ex Lott. Sic quoque licet cit. c. 15. Trid. non possit extinguere præbendas in aliis Ecclesiis, quam Cathedralibus, aut Collegatis insig- nibus, ad augendum distributiones, poterit tamen id aliounde, exigente modo (intellige necessario) cultus divini. Sic etiam supprimuntur ab eo beneficia, dum ejus auctoritate destruitur Ecclesia unà cum redditibus. Garc. loc. cit. n. 14. Ex quibus autem causis dari possit destruere hac Ecclesiæ, vide apud Gonz. gl. 5. §. 7. & n. 147. Suppime- re vero non potest Episcopus Parochiale, ut ea convernatur in Collegiatam; uti nec in similibus casibus erectionum, seu ad effectum erectionis alterius, intellige, Ecclesiæ, vel dignitatis, quā p[ro]le crea- re non potest. Corrad. loc. cit. n. 70. Pono formulam facienda suppressionis in casibus cit. c. 15. Trid. vide apud eundem Corrad. loc. cit. n. 77. Illud quoque obserandum ex eodem. n. 20. quod esti Episcopus, etiam ex vi dicti Concilii Trid. & in casibus ibi expressis possit supprimere, quia tam sapientia occurrit, hujusmodi suppressiones ab eo sa-etas legitimè facillimo negotio in fieri, ad Papam solere haberi recursum pro illarum majori subfi- cientia. Unde, ut idem. n. 92. in praxi feruntur, ut cum de hujusmodi suppressionem validitate quo- quo modo hæscatur, vel illa petantur à principio à Papa, vel jam ordinariâ auctoritate facta à Papa confirmetur.

Quæstio 973. An alius Episcopo Inferioribus competat facultas supprimendi?

1. Respondeo primò: In casu, & causa suppri- mendi expressis à Trid. c. 15. s[ecundu]s. 24. nulli, præterquam Episcopis conceditur ea facultas. Castrop. loc. cit. §. 9. n. 2. ubi, quod in dicto Tridentini de- creto comprehenditur nomine Episcopi solus Episcopus. Unde jam Abbat, etiam exempto, & habent jurisdictionem ordinariam, ac quasi Episcopalem, non licet cum consensu sui Capituli præbendarum numerum, etiam ubi præbenda adeo tenues sunt, in distributiones quotidianas in sumendum diminuere, sed supprimere. Castrop. loc. cit. citans Barbol. ad cit. loc. Trid. n. 2. & 5. qui sic de- cisum dicat à S. Congregat, uti quoque eandem declaracionem refert. Gallem. loc. cit. Neque id licet Capitulo sede vacante, juxta ejusdem Congre- gat, declarationem apud Gallem. loc. cit.

2. Respondeo secundò: Poterunt etiam Pralati illi facere in Ecclesiis aliis suppressiones eorum beneficiorum, quæ unire possunt unione accessio- riæ, cum ea secum trahat hanc suppressionem.